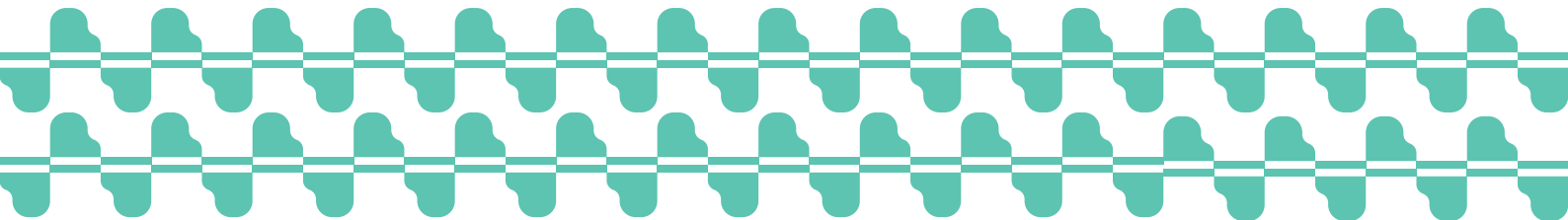

Käyttösuunnitelma 2024

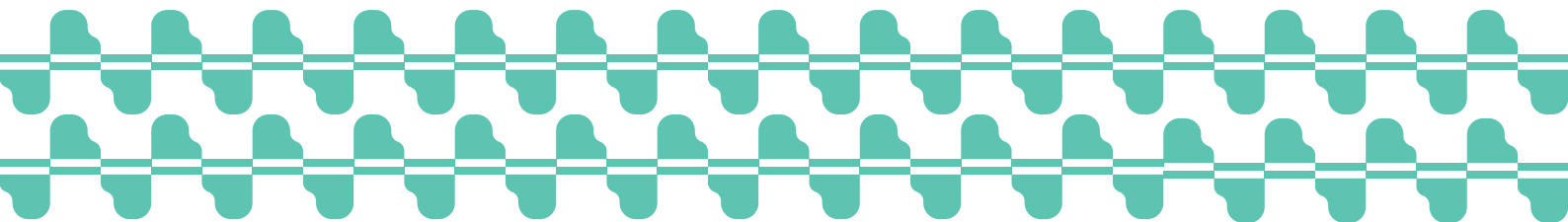
Kaupunkikehityksen palvelualue

Kaupunkikehityslautakunta 8.2.2024 §

Sisällys

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄ PALVELUALUEEN TALOUSARVIO	1
KÄYTTÖMAISUUDEN MYYNTIVOITOT JA MAANKÄYTTÖKORVAUKSET	11
KAUPUNKIKEHITYKSEN PALVELUALUEEN KÄYTTÖSUUNNITELMA	13
LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET	13
LAUTAKUNTAAN NÄHDEN SITOVAT TALOUSTAVOITTEET 2024–27	15
HYVINVOINTI JA TURVALLISUUSSUUNNITELMAN TAVOITTEET	22
RESURSSIVIISAUDEN TAVOITTEET	23
INVESTOINNIT	25

Valtuuston hyväksymä palvelualueen talousarvio

Kaupunkikehitys

Palvelualueen keskeiset palvelukokonaisuudet ovat yritys- ja elinkeinopalvelut, maanhankinta-, -jalostus ja -myynti, yhdyskuntasuunnittelu-, ilmasto- ja ympäristö ja asumisen kehittämisen -palvelut, rakennusvalvonnan palvelut ja kaupunkitekniikan palvelut. Palvelualueella toimii hankejohto -toiminto, joka johtaa palvelut yhdistäviä kaupunkikehityshankkeita ja kumppanitoimintaa. Aiemmin palvelualueella toiminut esikunta/asiakaspalvelut on siirretty konsernipalveluihin, mutta sen tuottamat toimintaa tukevat tuki- ja asiakaspalvelut ovat edelleen tärkeä osa palvelualueen toimintaa. Palvelualueen kaikkien palveluiden kanssa aktiivisessa yhteistyössä toimii myös Järvenpään Vesi -liikelaitos.

Kaupunkikehitys -palvelualueen johto

Palvelualueen johto vastaa palvelualueen strategisesta ja operatiivisesta johtamisesta sekä palvelualueen taloudellisista ja toiminnallisista tuloksista. Palvelualueen johtajaa tukee palvelualueen johtoryhmä, jossa toimii palvelualueen toimintojen vastuuhenkilöiden lisäksi konsernipalveluiden palvelualueelle nimeämät vastuuhenkilöt taloudesta, viestinnästä ja HR-toiminnoista, sekä kaupungin yhteisistä asiakaspalveluista.

Yritys- ja elinkeinopalvelut

Yritys- ja elinkeinopalvelut edistävät kaupungissa yritystoiminnan kasvua ja kansainvälistymistä, työpaikkojen syntymistä, yritysten sijoittumista kaupunkiin, toimitilojen ja tonttien saatavuutta, sekä yritysten kaupunkiin tuottamien palveluiden kehittymistä yhdessä laajan yhteistyöverkoston kanssa. Toimintaa ohjaa kaupungin strategiaan perustuva yritys- ja elinkeino-ohjelma, joka kokoaa yhteen linjaukset ja toimenpiteet näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Yhdyskuntasuunnittelu-, ympäristö ja asumisen kehittäminen

Kaavoitus

Maankäytönsuunnittelulla tarkoitetaan yleis- ja asemakaavoituksen sekä liikennesuunnittelun muodostamaa kokonaisuutta. Suunnittelukokonaisuus pyrkii luomaan kaupunkiympäristöä, jossa ihmisten, ympäristön ja eri toimintojen tarpeet on huomioitu kokonaisuutena. Suunnittelulla toteutetaan kaupunkistrategiaa. Vaikka kaupungilla on kaavoitusmonopoli, ohjaavat suunnittelua valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maakuntakaava sekä erityisesti maankäyttö- ja rakennuslain kaavan sisältö- ja prosessivaatimukset.

Liikennesuunnittelun sekä joukkoliikenteen järjestämisen ja hoidon asiantuntijatehtäviä hoitavat liikenne -yksikön liikenneasiantuntijat. Keskeisiä osa-alueita ovat liikennejärjestelyiden suunnittelu, liikennevalojärjestelmän kehittäminen, joukkoliikenne- ja liikenneturvallisuusasiat sekä kävelyn ja pyöräilyn edistäminen.

Ympäristövastuu

Ympäristövastuun ja kestävä kehityksen edistämiseksi toteutetaan kaupunkistrategiaa ja erityisesti resurssiviisauden ja hiilineutraaliuden tavoitteita. Toiminnalla pyritään kestävä kehityksen näkökulman huomioimiseen ja tavoitteiden edistämiseen kokonaisvaltaisesti kaupungin toiminnassa ja sidosryhmien parissa. Kaupungilla on ympäristövastuun edistämässä merkittävä rooli asenneympäristön muokkaajana, mahdollistajana ja esimerkin näyttäjänä.

Asuminen

Asuntopalveluiden tavoitteena on asuntoasioiden kehittäminen ja ohjelmointi siten, että eri asunnon tarvitsijaryhmien edut tulevat riittävästi huomioon otetuiksi. Tavoitteena on osaltaan edistää asuntojen

ja asuntoalueiden laadukasta toteutusta ja MAL-sopimuksen mukaisesti kohtuuhintaista asumista. Asuntopalveluiden tehtävään kuuluu kunnan asuntoviranomaiselle asetetut viranomaistehtävät.

Kiinteistönmuodostus

Järvenpään kaupunki ylläpitää kiinteistörekisteriä alueellaan. Kiinteistörekisteri on yksi maamme perusrekistereistä, johon mm. pankkien vakuusjärjestelmä nojaa. Kiinteistörekisteriä ylläpidetään pääasiassa kiinteistötoimitusten avulla, transaktioiden ja muiden maahan liittyvien sopimusten johdosta. Kiinteistötoimitusten ydin on muodostaa maa-alueista asemakaavan mukaisia, omistukseltaan yhtenäisiä, vakuuskelpoisia ja rakentamisvalmiita omistuksen yksiköitä (tontteja).

Maa-alueiden osto ja myynti sekä sopimusten hallinta

Kaavoitusmonopolin turvin kaupunki määrittelee alueellaan, minne tuleva rakentaminen ja muu alueiden käyttöönotto sijoittuvat. Ennen pellon tai metsän jalostamista rakentamisvalmiiksi tonteiksi, tulee kaupungin hankkia maat itselleen – ja jalostustoiminnan päätteeksi – luopua niistä. Koska kaupunki omistaa suuren osan kaupungin rajojen sisäpuolella olevista maa-alueista, tulee kaupungin hallinnoitavaksi mittava määrä erilaisia käyttöoikeussopimuksia (esim. maanvuokrasopimukset, rasitesopimukset, osto- ja myyntikaupat).

Maasto- ja paikkatiedot

Kaupunki ylläpitää paikkatietojärjestelmää alueellaan. Kaupungista on tehty digitaalinen kaksonen, ns. kaupunkimalli. Paikkatietoina on Järvenpään alueelta kuvattu lukuisa määrä ympäristöä kuvaavia muuttujia, kuten kiinteistörajat, rakennukset ja niiden ulottuvuudet, kaupungin infraomaisuus sekä lukuisa määrä muuta paikkaan sidottua tietoa. Tämä edellyttää maastotietojen jatkuvaa keräämistä, jota tehdään moninaisin keruumenetelmin (esim. ilmakuvaus, laserkeilaus, maastokartoitus, rakennetun infran tarketiedot). Kerättyä maastotietoa jatkojalostetaan ja siirretään digitaalisiin ympäristöihin ja tietojärjestelmiin muiden palveluiden tuottamiseksi ja tiedolla johtamisen tueksi.

Kaupunkitekniikan -palvelut

Kadunpito

Kadunpito sisältää yleisten alueiden (kadut, torit, puistot, aukiot ja kevyen liikenteen väylät) suunnittelun, rakentamisen ja ylläpito- ja huoltopalvelutuotannon. Palvelut tuotetaan omana työnä tai ostopalveluina. Vuonna 2024-2027 palvelut tuotetaan ostopalveluina. Kadunpidossa huomioidaan MRL:n mukaisesti, että yleiset alueet ovat käyttäjilleen (kevytliikenne, ajoneuvo- ja huoltoliikenne) turvallisia, toimivia sekä kaupunkikuvaan ja ympäristöön soveltuvia. Viranomaispalveluihin sisältyy jätehuollon ja romuajoneuvojen siirron palvelut sekä yleisten alueiden tilapäisen käytön lupapalvelut.

Rakennusvalvonnan -palvelut

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa. Sen tehtävänä on osaltaan varmistaa, että rakentamisessa noudatetaan hyvää rakennustapaa ja rakennetusta ympäristöstä muodostuu terveellinen, turvallinen, kestävä, sopusuhtainen sekä kaunis kokonaisuus. Rakennusvalvonnan työssä yhdistyvät rakentamisen, kaupunkikulttuurin ja rakennuslainsäädännön tietotaidot. Maankäyttö- ja rakennuslaki ja sen nojalla annetut säännökset sisältävät suurimman osan rakennusvalvonnalle säädetyistä viranomaistehtävistä. Rakennusvalvonnan tehtävistä keskeisin on valvoa kaavojen noudattamista sekä osaltaan ohjata ja valvoa, että rakentamisessa noudatetaan säännöksiä, määräyksiä ja hyvää rakennustapaa. Rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluu myös luvattoman rakentamisen ja rakennetun ympäristön hoidon valvonta. Lisäksi se toimii kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa tarkoitettuna valvontaviranomaisena. Valvontaa suoritetaan yleisen edun näkökulmasta.

Hankejohto- ja maanmyynti

Maanmyynti ja hankekehitys -yksikkö aloitti toimintansa vuoden 2022 alussa. Yksikön keskeisin tehtävä on johtaa projektiorganisaationa kaupungin maankäytön kärkihankkeita ja varmistaa, että ne toteutuvat tavoitteiden mukaisesti. Yksikön keskeisin toiminnallinen kehittämiskohde on ollut hankeohjausmallin luominen, jota on pilotoitu keväällä 2022 ja joka on otettu käyttöön kaikkiin kaupungin asuntorakentamisen kärkihankkeisiin. Uusi hankeohjausmalli on otettu hyvin vastaan, ja se on edesauttanut hankkeiden tavoitteiden mukaista läpivientiä poikkeuksellisessa markkinatilanteessa.

Yksikön keskeisin toiminnallinen tavoite on johtaa rakentamishankkeita siten, että ne etenevät ajallaan ja yhteisesti määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti valmiiksi asuinrakennuksiksi. Keskeisimpiä hankkeita ovat olleet Anni-tädin piha, Svengi, OP-kortteli ja Mannilantien virastotalo. Lisäksi yksikköä on työllistänyt laajalti Ainolan aluekeskus, jonka asemakaava saatiin lainvoimaiseksi kesällä 2022, ja jonka rakentaminen on käynnistynyt laajalti.

Yksikön keskeisin taloudellinen tavoite on tulouttaa maanmyyntituloja kaupungille kunakin vuonna investointiohjelmassa hyväksytty määrä.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2024–27

Kaupunkikehitys -palvelualueen toimintaa haastaa suunnittelukaudella voimakkaasti yleinen taloustilanne, inflaatio ja kustannusten kasvu, sekä erityisesti Suomen poikkeuksellisen heikot rakentamismarkkinat, joilla uusien asuntorakentamiskohteiden käynnistykset ovat koko maassa käytännössä pysähtyneet. Järvenpäänkin rakentamistilanne on muuttunut nopeasti merkittävästi negatiivisempaan suuntaan johtuen rakentajien haastavasta taloustilanteesta ja vaikeuksista kohteiden rahoituksessa. Vaikka kaupunki on edelleen houkutteleva kohde asuin- ja liikerakentamiselle, niin markkinatilanteesta johtuen riskit maanmyyntitulojen pienenemiselle ja mahdollisesti myös kärkihankkeidemme hidastumiselle ja niiden sisältöjen muuttumiselle ovat nousseet. Riskitason ennakoitaan edelleen kasvavan suunnittelukauden kahtena ensimmäisenä vuotena. Tämä vaikuttaa negatiivisesti myös kaupungin rakentamissidonnaisiin tuloihin kuten rakennuslupa- ja maankaatopaikkamaksuihin. Rakennuslupien määrä on laskenut voimakkaasti vuonna 2022 ja lupamäärän ei ennakoita palaavan nopeasti markkinamuutosta edeltävälle tasolle.

Heikkoa rakentamisen kokonaistilannetta kompensoi jonkin verran Svengin alueelle sijoittuva varastoja logistiikkatoiminto -kokonaisuus, jonka on suunniteltu toteutuvan kolmessa vaiheessa useamman vuoden aikana suunnittelukaudella. Kyseessä on yksi suurimmista logistiikan investoinneista Suomessa, mutta sen kaupungille tuottamat tulot eivät riitä kompensoimaan yleistä rakentamisen hidastumista. Lisäksi Svengin alueen täytyessä kaupungin täytyy jatkossa investoida välittömästi vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta uusiin yritystontti -tiekarttamme mukaisiin yritysalueisiin, jotta tontteja on kaupungissa tarjolla yrityksille myös tulevaisuudessa.

Toistaiseksi kaupunkiin on perustettu yrityksiä aiempaan tahtiin, mutta Uudenmaan yrityksissä henkilöstön lomautukset ovat lisääntyneet ennakoiden varautumista taloudellisesti tiukempiin aikoihin ainakin suunnittelukauden alkuvuosina. Suunnittelukaudella työstetään aiempaan tapaan aktiivisesti uusien yritysten sijoittumisia kaupunkiin.

Palvelualueella on valmisteltu kaupungin uutta strategiaa toteuttavia ja toimintaa ohjaavia ohjelmia, jotka vaikuttavat kaupungin tulevaisuuden kehitykseen ja ohjaavat suunnittelukauden toimintaa. Niistä uusi Yritys- ja elinkeino-ohjelma on hyväksytty valtuustossa ja sen toimenpiteitä viedään suunnittelukaudella eteenpäin. Uusi Asunto-ohjelma on hyväksymisprosessissa ja sen ohjaava vaikutus korostuu suunnittelukauden aikana heti vuodesta 2024 eteenpäin. Ilmasto- ja ympäristöasioita ohjaavan Resurssiviisauden -tiekartan toimenpidesuunnitelmien päivitys viedään loppuun suunnittelukauden alussa, jonka jälkeen suunnitelmia toteutetaan vuosina 2024-27.

Kaupungin tulevaisuuden kehitykseen vaikuttavien joukkoliikennetkaisu- ja palvelu- osalta on suunnittelukauden alussa tehtävä tärkeitä linjauksia ja päätös HSL-liittymisen osalta. Lisäksi palvelualue osallistuu laajan TE-uudistuksen toteutukseen yritys- ja elinkeinopalveluiden osalta, joissa työvoiman saanti yrityksiin on tärkeä painopistealue. Kaavoituksen osalta palvelualueen toimintaa ohjaa yhteisesti hyväksytty Järvenpään Yleiskaava 2040, joka luo suuntaviivat sille, minne ja miten kaupunki kasvaa. Yleiskaavaa toimeenpannaan investointiohjelmien ja kaavoitussuunnitelman kautta.

Tärkeimpiä kehittämistoimenpiteitä suunnittelukaudella tulevat olemaan toiminnan digitalisointi ICT-järjestelmien avulla, uuden hankejohtamismallin edelleen kehittäminen, yhteisöllisen johtamisen ja toiminnan kehittäminen, sekä toiminnan tehokkuuden optimointi palvelualueen sisällä ja päätöksentekoprosessien osalta.

Edellä kuvattujen asioiden lisäksi palvelualueen toimintaympäristöön vaikuttaa merkittävästi maan uuden hallituksen linjaukset, joista mm. mahdollinen kohtuuhintaisen ARA-asuntotuotannon vähentäminen vaikuttaisi merkittävästi kaupungin kehittämiseen ja rakentamisen ohjaukseen. Lainsäädännössä on tulossa velvoitteita kaupunkidatan avoimuuteen ja digitaalisiin palveluihin, johon kaupungissa on investoitu pitkäjänteisesti jo aiemmin. Myös uusi ilmastolaki tuo kunnille uusia velvoitteita.

Toimintaympäristön epävarmuuksista ja nopeista muutoksista johtuen pitkäjänteinen talouden suunnittelu on erittäin vaikeaa. Palvelualueen taloustilanne on jo aiemmassa positiivisemmassa toimintaympäristössä ollut erittäin tiukka käyttötalouden supistuessa vuodesta toiseen kaupungin samanaikaisesti kasvaessa, eli suurempaa kaupunkia kehitetään ja ylläpidetään vähemmällä rahalla. Suunnittelukaudelle on talousarvioon sisällytetty edelleen noin 560 t€/vuosi uusia sopeutuksia, joihin päästään täysimääräisesti kuitenkin vasta 2025 eteenpäin. Nopeasti muuttunut toimintaympäristö tulee vaikuttamaan merkittävästi palvelualueen tuloihin. Alustava arvio on, että käyttötalouteen tulee rakentamiseen sidonnaisiin tuloihin vähennystä n. 500 t€/vuosi ja maanmyyntituloihin n. 2 M€/vuosi talousarvion kehukseen nähden.

Aiempien sopeutustoimenpiteiden ja erityisesti edellä mainittujen suuruudeltaan ennakoimattomien tulovähennyksen vuoksi palvelualueella ja koko kaupunkiorganisaatiossa täytyy tehdä huolellisia toiminnan ja investointien priorisointeja. Valinnat tulee tehdä siten, että toiminta ja kaupungin kehittäminen on pitkäjänteistä ja priorisoinnit vaikuttavat mahdollisimman vähän negatiivisesti kaupungin talouteen tulevaisuudessa

Yritys- ja elinkeinopalvelut

Uusia Järvenpään Yritys- ja elinkeino-ohjelman mukaisia toimenpiteitä on käynnistetty vuoden 2023 aikana ja niitä jatketaan koko suunnittelukaudella. Elinkeino-toiminnan kehittämisessä pyritään tehostamaan sijoittumismarkkinointia kärkialoillemme, tukemaan yritysten kasvua ja kansainvälistymistä, kehittämään pitkäjänteistä yritystonttitarjontaa ja toimitiloja asiantuntijayrityksille, varmistamaan työvoiman saanti, sekä tekemään positiivista Juuret Järvenpäässä - yritysviestintää. Yritys- ja elinkeino-ohjelman tavoitteet ovat käytettävissä oleviin resursseihin nähden vaativia, mutta ohjelman toteuttamista tuetaan vaiheistamalla ja aikataulutamalla toimenpiteitä koko suunnittelukaudelle sekä hyödyntämällä yhteistyöverkostoja.

Haastavan toimintaympäristön ennakoitua vaikeuttavan yritysten kasvua ja kansainvälistymistä sekä yhteisöveroihin vaikuttavaa tuloksentekeä. Suunnittelukaudella tavoitellaan kuitenkin edelleen kaupungissa toimivan yrityskannan kasvua ja yhteisöverojen kasvun jatkumista. Sen mahdollistamiseksi tärkeä tavoite on uusien yritysalueiden myyntiin valmistamisen edistäminen yhteistyössä palvelualueen muiden palveluiden kanssa. Sillä varmistetaan pitkäjänteisesti sijoittumismahdollisuuksia uusille yrityksille sekä jo kaupungissa toimivien yritysten laajentuminen. Tämä edellyttää pitkäjänteisiä investointeja yritysalueisiin.

Yhdyskuntasuunnittelu-, ja ympäristö ja asumisen kehittäminen

Kaavoitus

Toimintaympäristössä jatkuu selkeästi kaavahankkeiden painottuminen täydennysrakentamishankkeisiin, joilla tiivistetään olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Samalla tulee korostumaan keskusta-alueen kaupunkikuvan muutos ja sen ohjaamiseen liittyvien kaupungin tavoitteiden määrittäminen.

Asemakaavoituksella toteutetaan Yleiskaava 2040:n yhteydessä päätetystä tavoitteesta kaupungin kasvusta ja tiivistämisestä. Täydennysrakentamishankkeet ovat hankkeina kompleksisia ja vaativat laajaa osallistamista eri viranomaisten, maanomistajien, kaupunkilaisten ja yritysten kesken. Samalla kaavahankkeiden valitusriski on noussut negatiiviseksi koettujen muutosten ja vaikutusten kautta.

Keskeisiä läpileikkaavia muutostekijöitä kaupunkialueen yleis- ja detaljisuunnittelussa ovat uuden maankäytön toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto, Maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen, osallistamisen edistäminen ja ympäristöasioiden korostaminen.

Uusimpana muutostekijänä on rakennusalan kriisi, jolla tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia kaavoituksen läpivientiin.

Liikenne

Liikennesuunnittelussa keskeisimpiä muutoksia tulee olemaan HSL liittymiskysymyksen vieminen päätöksentekoon, ja asian päätöksentekoa seuraavat toimenpiteet. Kaupungin pyöräilyn kehittämissuunnitelman toimeenpano on alkanut näkymään katukuvassa, ja kävelyn ja myönnettyjen pyöräilyn investointiohjelman valtionavustusten turvin työ jatkuu suunnitelmallisesti. Uuden tieliikennelain mukanaan tuomien muutostöiden osalta kaupunki on aikataulussa. Lähitulevaisuudessa on todennäköistä, että kaupunki laatii uuden liikenneturvallisuusohjelman, lisäksi kaupungin yhteistyö pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäkokonaisuudessa tulee tiivistymään.

Ympäristövastuu

Keskeisen muutoksen toimintaympäristöön tuo Ilmastolain päivitys, jonka myötä kunnille on tulossa velvoite ilmastosuunnitelman laatimiseen valtuustokausittain. Suunnitelma tulee kattamaan sekä ilmastonmuutoksen hillinnän että sopeutumisen toimenpiteet ja velvoittaa ilmastotavoitteen ja seurantamittareiden asettamiseen. Uudenmaan hiilineutraaliustavoite on aikaistettu vuoteen 2030, mikä edellyttää seudun kunnilta aiempaa selvästi nopeampaa tahtia päästövähennyksissä erityisesti liikenteen ja energian sektoreilla. Viime vuosina tehdyt valtion tason päätökset ja toteutunut kehitys osaltaan edesauttavat nopeampaa kehitystä aiempien vuosien arvioihin nähden. Kaupunkivihreän painoarvo korostuu kaupungin kasvaessa ja tiivistyessä niin viihtyisyyden, hulevesien hallinnan kuin pienilmastonkin kannalta tärkeänä elementtinä. Myös rakentamisen päästövaikutusten hillitseminen korostuu kasvun jatkuessa ja uuden rakentamislain tuomien velvoitteiden myötä. Muutokset heijastuvat resurssitarpeisiin ja osaamisen kehittämiseen.

Asuminen

Hyvinvointialueella on parhaillaan päätöksenteossa Hyvinvointialueohjelma. Yhteistä strategista suunnittelutyötä tehdään Hyvinvointialueen ja seudun kuntien kanssa, jotta saadaan laaja kokonaisnäkemys ikääntyneiden ja erityisryhmien asumisen suunnittelusta. Ara-erityisryhmien asukasvalintojen valvonta siirtyy kunnilta Hyvinvointialueille 1.9.2023 ja tämä vaatii yhteistyötä kuntien ja Hyvinvointialueen kanssa.

Asumisen kehitystiimi on pyrkinyt osaltaan varmistamaan valmisteilla olevan asunto-ohjelman tavoitteiden toteutumista sekä tehnyt tiivistä yhteistyötä Järvenpään Mestariasuntojen ja muiden aratoimijoiden kanssa, jotta varmistetaan tarpeiden mukainen ja tasapainoinen ara-uudiskannan kehitys ja ohjelmointi osana muuta asuntotuotantoa huomioiden olemassa olevana ara-kanta. MAL 2023 -

suunnitelma toimii raamina ja seudun näkökulmana asumisen kehittämiseen liittyviin laadullisiin painopisteisiin sekä seudun yhteiseen edunvalvontaan. Orpon hallitusohjelman asuntopoliittiset kirjaukset ja niiden mahdollinen eteneminen lakimuutoksiin vaikuttavat toimintaympäristöön asumisen kehittämisessä.

Asumisoikeusasioiden viranomaistehtävien hoito on ollut KUUMA-kuntien yhteisellä sopimuksella Helsingin kaupungin hoidettavana vuodesta 2015. Vuoden 2022 astuneen uuden asumisoikeuslain mukaisesti kuntien hoidettavana olleet asumisoikeusasiat siirtyvät Asumisen rahoittamis- ja kehittämiskeskukselle ja asumisoikeusyhteisöille.

Kiinteistönmuodostus

Kiinteistömuodostustoiminnan keskeiset muutostekijät liittyvät prosessin asiakaslähtöisyyden parantamiseen ja digitalisointiin. Tärkeimpänä ajurina muutokselle on palveluprosessimainen ajattelu, missä kaupungin sisäiset prosessit erotetaan asiakkaalle tarjottavasta palveluprosessista. Palveluprosessimainen toiminta edellyttää sisäisten prosessien digitalisointia, läpikäyntiä, virtaviivaistamista sekä prosessimallien ja -käytännön kehittämistä.

Kiinteistönmuodostuksen prosessin siirtäminen uuteen Tiera City toimintaympäristöön mahdollistaa asiakkaille tarjottavan palveluprosessin sekä sisäisten prosessien kehittämisen, edellyttäen kuitenkin kiinteistönmuodostusprosessin kehittämistä uudessa digitaalisessa toimintaympäristössä sekä aineistojen digitoimisen jatkamista ja siirtämistä uudessa järjestelmässä käytettävissä olevaan muotoon.

Maa-alueiden osto ja myynti sekä sopimusten hallinta

Maanhankintatoimenpiteet jatkuvat niillä kaupungin kasvualueilla, joissa kaupungilla ei ole yhtenäistä maanomistusta. Maanhankintaohjelman läpivienti tulee edellyttämään pakkotoimien käyttöönottoa tulevalla kaudella.

Asuntomarkkinoiden kriisiytyminen ja sen hallittu vastaanotto tulee edellyttämään muutoksia jo tehtyihin sopimuksiin hankkeiden ja niiden taustalla yritysten kaatumisen ehkäisemiseksi.

Maasto- ja paikkatiedot

Paikkatietojärjestelmän kokonaisuudistus, eli uusi maankäytön toiminnanohjausjärjestelmä, tullaan toteuttamaan suunnitelmakaudella. Keskeisin muutostekijä on kaupunkimalliin pohjautuvan yhtenäisen ja eheän tietojärjestelmän käyttöönotto. Tietojärjestelmän keskeisimpiä vaatimuksia ovat ohjelmien yhteensopivuus ja yhteiset tietokannat sekä kuntarajat ylittävät avoimet rajapinnat. Tavoite on, että kiinteistönmuodostus, kaavoitus, infraomaisuuden hallinta, rakennusvalvonta, arkistointi, ym. keskeiset palvelut ja niihin liittyvät ohjelmat ovat kiinteästi kytköksissä toisiinsa ns. kaupunkimallin avulla.

Kaupunkitekniikan -palvelut

Kadunpito

Kadunpidon edellyttämät tehtävät suoritetaan kaupungin strategian, talousarvion ja investointiohjelman mukaisessa laajuudessa. Infran rakentamisen osalta yhteistyötä jatketaan Järvenpään Veden kanssa osallistumalla myös oman rakentamisen osalta Järvenpään Veden 100 % hankkeisiin. Elohopealamppujen vaihtoa suoritetaan vuosittain erikseen sekä valaistuksen peruskorjauksen yhteydessä. Vuonna 2024–27 vaihdetaan myös suurpainenatriumlamppuja ja valaisimia korvaten valot led- valoilla. Samalla varaudutaan energiatehokkuuden parantamiseen selvittämällä älykkäämmän valaistusverkoston rakentamisen aloitusta ja varaudutaan uusilla asuinalueilla (Ainola) valaistuksen ohjauksen mahdollisuuteen.

Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteitä selvitetään ja toteutetaan osana infran rakentamisen suunnittelua, hankintaa, rakentamista ja ylläpitoa suunnitelmakaudella. Infrarakentamisen

elinkaariajattelua ja toimenpiteitä ympäristötekijöiden huomioimisessa tuodaan mukaan päätöksentekoon talousarvioiden laadinnan yhteydessä.

Rakennusvalvonnan -palvelut

Eduskunta hyväksyi 1.3.2023 rakentamislain. Uusi laki tuo ilmastonmuutoksen torjunnan kattavasti osaksi rakentamisen lainsäädäntöä. Lain tarkoituksena on sujuvoittaa rakentamista, vauhdittaa kiertotaloutta ja digitalisaatiota ja parantaa rakentamisen laatua. Rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025.

Suurin muutos nykyiseen maankäyttö- ja rakentamislakiin on ilmastonmuutoksen hillinnän tuominen osaksi rakentamisen lainsäädäntöä. Laki ohjaa rakentamaan vähähiilisesti, eli huomioimaan rakennuksen koko elinkaaren aikana syntyvät ilmastohaitat ja -hyödyt. Käytännössä tämä tapahtuu uuden lain nojalla vielä valmistelussa olevilla asetuksilla. Asetukset rakennuksen ilmastaselvityksestä, materiaaliselosteesta ja hiilijalanjäljen raja-arvoista tulevat osaksi Suomen rakentamismääräyskokoelmaa.

Rakentamislaki luo säädöspohjan rakentamiseen liittyvän tiedon digitalisaatiolle. Lain mukaan rakentamislupaa haetaan jatkossa tietomallimuotoisella suunnitelmalla (3D) tai muutoin koneluettavassa muodossa. Muutos tulee olemaan merkittävä nykyiseen toimintamalliin verrattuna ja se vaatii uusien toimintamallien oppimista ja omaksumista rakentamisen kaikilta osapuolilta. Rakennusvalvonnan rooli uuden toimintamallin jalkauttamisessa tulee olla merkittävä. Järvenpään ja Hyvinkään rakennusvalvonnan etuna on se, että olemme jo vuosien ajan olleet aktiivisesti kehittämässä tietomallipohjaista rakennusvalvontaprosessia. Edelleen on kuitenkin paljon tekemistä ja uuden oppimista on meilläkin.

Rakentamislupiin liittyvät päätökset laaditaan jatkossa sähköiseen ja valtakunnallisesti yhteen toimivaan muotoon ja toimitetaan valmisteilla olevaan rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Tällä toivotaan olevan myönteinen vaikutus kuntien välisen yhteistyön kehittämiseen ja laajentamiseen rakennusvalvontatyössä.

Uuden lain myötä nykyiset rakennuslupa ja toimenpidelupa korvataan yhdellä lupamuodolla, rakentamisluvalla. Lupaa edellyttävien rakentamishankkeiden kynnystä nostetaan siten, että jatkossa esimerkiksi alle 30 neliön varaston tai pihasaunan voi rakentaa ilman lupaa, kunhan rakentamis- ja kaavamääräykset sekä rantarakentamisen säännökset täyttyvät. Kaikki rakennukset kuluttavat jatkossakin tontin rakennusoikeutta.

Uuden rakentamislain myötä tulee uusittavaksi myös kaupungin rakennusjärjestys ja rakennusvalvontataksa.

Kaikkiaan uudet säädökset tuovat merkittäviä muutoksia rakennusvalvonnan käytännön työhön. Uusien säädösten omaksuminen ja niiden vieminen käytäntöön edellyttää henkilöstön laajaa kouluttamista.

Lupatulojen toteutumisen riskinä on rakentamisen voimakas hiljentyminen maailmanpoliittisen tilanteen takia.

Hankejohto- ja maanmyynti

Yksikkö on ottanut tavoitteekseen toiminnan jatkuvan kehittämisen. Toimintaa on kehitetty paitsi kouluttautumisen avulla myös vertaisoppimisen keinoin. Yksikkö on vuoden aikana tutustunut useiden kaupunkien hyväksi todettuihin toimintatapoihin. Lisäksi yksikkö on käynyt aktiivista palautekeskustelua ja markkinavuoropuhelua markkinoilla toimivien yritysten kanssa. Yksikkö seuraa jatkuvasti markkinatilannetta ja reagoi tarvittaessa markkinassa tapahtuviin muutoksiin. Poikkeuksellinen markkinatilanne haastaa asuntorakentamista laajalti ja vaikeuttaa tavoitteiden saavuttamista. Vaikutuksista Hankejohto ja maanmyynti -yksikön toimintaan on kuvattu kattavammin kohdassa ”Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja maankäyttökorvaukset”.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2023–26

Palvelualue	Valtuustoon nähden sitovat strategiset tavoitteet 2024-27	Päämäärä
KAUKE	Edistämme vähäpäästöistä rakentamista ja liikkumista elinkaari huomioiden	T1
	Edistämme ympäristöystävällisen teknologian ja energian hyödyntämistä	T1
	Houkuttelemme kaupunkiin työpaikkoja synnyttäviä yrityksiä	J2
	Kasvatamme perheasuntojen määrää vuosittain	J2
	Keskustan ja ranta-alueiden kaupalliset palvelut parantuvat	J1
	Pienennämme kaupunki-infran korjausvelkaa	J2
	Resurssiviisauden tiekartan mukaiset toimenpiteet etenevät	T1

Sitovat taloustavoitteet

Kaupunkikehityksen toimintakatteen muutos vuosina 2024–2025 johtuu lisäsopeutuksesta vuosille 2024–25 vuosittain 563 te yhteensä 1,126 M€. Lisäksi vuodesta 25 alkaen toimintakatteeseen tehdään KV 13.11.2023 § 73 päätöksen mukaan lisäsopeutusta 41 t€.

Muutostekijöinä on otettu huomioon vuodesta 2024 eteenpäin erillisvuokrauksen päättäminen Y-säätiön kanssa. Toimintatuottoja poistui välivuokrauksen päättämisessä 540 t€ ja toimintakuluja sama summa. Maankaatopaikkatuloja on budjetoitu vuodesta 2024 eteenpäin -100 t€ vähemmän vuosittain. Rakennuslupatuottoja on budjetoitu -400 t€ vuodelle 2024 vähemmän. Keski-Uudenmaan Ympäristökeskuksen yhteistoimintakorvausten kasvu kasvattaa menoja vuosittain 67 t€.

Maakauppasopimusten siirtomaksuja on budjetoitu 175 t€ vuodelle 2024 ja 109 t€ vuodelle 2025 toimintatuottoja lisäävästi. Lisäksi tuottomenetyksiä kompensoivina toimina on vuodelle 2024 syötetty -170 t€ ja 2025 syötetty -121 t€ yhteensä siis 291 t€ henkilöstökulujen leikkauksia.

Valtuustoon nähden sitova

Kaupunkikehitys 1000 €	TP 2021	TP 2022	MKS 2023	KS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yht. 24-27	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	3 993	3 841	3 653	2 788	3 182	3 073	3 073	12 115	-865	-23,7 %
Valmistus omaan käyttöön	1 041	1 242	1 119	1 119	1 119	1 119	1 119	4 476	0	0,0 %
Toimintakulut	-15 699	-15 728	-15 332	-14 580	-14 917	-15 331	-15 620	-60 448	752	-4,9 %
Toimintakate	-10 665	-10 645	-10 560	-10 673	-10 616	-11 139	-11 428	-43 856	-113	1,1 %
<i>muutos-%</i>		-0,2 %	-0,8 %	1,1 %	-0,5 %	4,9 %	2,6 %			

Investoinnit

	TPE 23	INV 24	INV 25	INV 26	INV 27	Summa 24–27
Irtaimistoinvestoinnit	0	58			0	58

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Kaavoitus	2022 TP	TPE 2023	TA 2024
Asemakaavat hyväksytyt (kpl)	10	8	10
Toimintatuotot	208		
Toimintakulut	639 047	565 612	594 995
Toimintakate	-638 839	-565 612	-594 995
Hinta (kulut / suoritteet)	- 63 904,70 €	- 70 701,53 €	- 59 499,54 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 63 883,90 €	- 70 701,53 €	- 59 499,54 €

Joukkoliikenne	2022 TP	TPE 2023	TS 2024
Sisäiset matkat (kpl)	122 514	133 753	140 000
Toimintatuotot	364 450	450 000	450 000
Toimintakulut	1 119 271	1 305 897	1 507 017
Toimintakate	-754 821	-855 897	-1 057 017
Hinta (kulut / suoritteet)	- 9,14 €	- 9,76 €	- 10,76 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 6,16 €	- 6,40 €	- 7,55 €

Kiinteistönmuodostus	2022 TP	TPE 2023	TS 2024
Kiinteistötoimitukset (kpl)	48	47	70
Toimintatuotot	71 342	29 815	90 000
Toimintakulut	80 569	91 188	134 158
Toimintakate	-9 227	-61 373	-44 158
Hinta (kulut / suoritteet)	- 1 678,52 €	- 1 940,17 €	- 1 916,54 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 192,23 €	- 1 305,82 €	- 630,83 €

Maa- aluiden osto ja myynti sekä sopimusten hallinta	2022 TP	TPE 2023	TS 2024
Maa-alueiden osto ja myynti (kpl)	43	50	45
Toimintatuotot	836 184	984 115	1 005 000
Toimintakulut	181 474	190 753	204 051
Toimintakate	654 710	793 362	800 949
Hinta (kulut / suoritteet)	- 4 220,33 €	- 3 815,06 €	- 4 534,47 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	15 225,81 €	15 867,24 €	17 798,87 €

Kadunpito (Talvikunnossapito)	2022 TP	TPE 2023	TS 2024
Kadunpito (km)	408	409	409
Toimintatuotot	50 156	50 156	50 000
Toimintakulut	1 688 141	1 517 059	1 534 016
Toimintakate	-1 637 985	-1 466 903	-1 484 016
Hinta (kulut / suoritteet)	- 4 137,60 €	- 3 709,19 €	- 3 750,65 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 4 014,67 €	- 3 586,56 €	- 3 628,40 €

Kadunpito (Katualueiden muu kunnossapito)	2022 TP	TPE 2023	TS 2024
Kadunpito (km)	408	409	409
Toimintatuotot			
Toimintakulut	705 503	902 942	750 440
Toimintakate	-705 503	-902 942	-750 440
Hinta (kulut / suoritteet)	- 1 729,17 €	- 2 207,68 €	- 1 834,82 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 1 729,17 €	- 2 207,68 €	- 1 834,82 €

Viheralueiden hoito	2022 TP	TPE 2023	TS 2024
Viheralueet (m2)	1 874 000	1 841 335	1 841 335
Toimintatuotot			
Toimintakulut	2 002 626	1 977 906	1 899 367
Toimintakate	-2 002 626	-1 977 906	-1 899 367
Hinta (kulut / suoritteet)	-1,07	-1,07	-1,03
Hinta (toimintakate / suoritteet)	-1,07	-1,07	-1,03

Rakennusvalvonta	2022 TP	TPE 2023	TS 2024
Rakennuslupa (kpl)	261	219	250
Toimintatuotot	848 469	738 022	461 000
Toimintakulut	764 216	750 232	704 867
Toimintakate	84 253	-12 210	-243 867
Hinta (kulut / suoritteet)	- 2 928,03 €	- 3 425,72 €	- 2 819,47 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	322,81 €	- 55,75 €	- 975,47 €

Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja maankäyttökorvaukset

Keskeiset palvelut

Käyttöomaisuuden nettomyynnin sitovuustason muodostavat kaupungin omaisuuden (maa-alueet, rakennukset, osakkeet, muu taseeseen kirjattu omaisuus) myynnistä saatavat voitot tai tappiot, maankäytösopimukseen liittyvät korvaukset sekä maanmyynti ja hankekehitys.

Keskeiset palvelut ovat maan myynti ja osto, muu käyttöomaisuuden myynti, maankäytösopimukset ja niihin perustuvat korvaukset, sekä hankekehitys.

Kaupunkikehitys –palvelualueella näiden tulojen tuottamisesta suoraan vastaavia palveluita ovat hankekehitys- ja maanmyynti, maa-alueiden osto- ja myynti, kiinteistönmuodostus sekä yritys- ja elinkeinopalvelut. Lisäksi maanmyyntivoittojen ja maankäyttökorvauksien toteutumiseen vaikuttaa keskeisesti kaavoituksen palvelut.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2024-27

Rakentaminen on kriisissä, johtuen ennen kaikkea asuntomarkkinoiden romahtamisesta. Järvenpäässä rakentamisaloitukset ovat romahtaneet nopeasti noin 80 % edellisten vuosien tasosta. Asuntojen kysyntää ovat vähentäneet inflaatio ja lainakorkojen nousu. Sijoittajat ovat vetäytyneet markkinoilta ja pääomia on niukasti, jos ollenkaan saatavissa. Tilanne on kriisiytynyt nopeasti ja se tulee hidastamaan asuntorakentamista merkittävästi. Markkinatilanne on lisännyt vuokra-asuntojen ja vähentänyt omistusasuntojen kysyntää. Lisääntynyt vuokra-asuntojen kysyntä ei ole kuitenkaan lisännyt vuokra-asuntojen tarjontaa, koska pääomakustannukset ovat nousseet nopeammin kuin vuokrat. Edessä voi olla asuntopula, joka hidastaa kaupunkien kasvua ja koko maan tuottavuuskehitystä. Rakentamissektori on Järvenpään suurimpia elinkeinosektoreita, joten tilanne heijastunee voimakkaasti myös kaupungin elinkeinoelämään ja sen toimintaedellytyksiin, jotka ovat tällä hetkellä olemattomat. Asuntohankkeiden kannattavuuden nopea heikkenemisen seurauksena toimijat saattavat laittaa hankkeita jäihin tai jättäytyä pois niistä kokonaan, mikä toteutuessaan heijastuu kasvutavoitteiden toteutumiseen ja maanmyyntitulojen tuloutumiseen, joista kaupunki on menokehyksessään voimakkaasti riippuvainen. On pidettävä erittäin todennäköisenä sitä, että asuntorakennushankkeita kaatuu ja yrityksiä menee konkurssiin riippumatta siitä, mitä kaupunki tekee. Kaupunki voi kuitenkin pyrkiä hidastamaan epätoivottuja vaikutuksia ja tulomenetyksiä esimerkiksi neuvotteluteitse. Pääasiallisena toimintakeinona on viivästyttää hankkeita erityisesti pääomien sitomisen näkökulmasta. Hankkeisiin on toimijoiden mahdotonta sitoutua, koska pääomia ei ole saatavilla. Toimitilarakentamisen heikko trendi jatkuu edelleen koko Suomessa. Toimitilaa on runsaasti saatavilla, sillä suurella osalla yrityksiä on ylimääräistä tilaa johtuen siitä, että koronaa seurannut etätyö on siirtänyt ihmisiä työskentelemään toimiston ulkopuolelle. Toimitilarakentamisen elpyminen käynnistyy ensiksi parhailta paikoilta ja lopuksi sekundäärisiltä markkinoilta kuten Järvenpäästä. Tämän takia voidaan ennakoida, ettei merkittävää toimitilarakentamista ole tulossa Järvenpäähän pitkiin aikoihin. Kaupunkikehitys on tehnyt arvionsa maanmyyntipotentiaalista, jonka toteutumiseen liittyy riskejä sekä kaavoituksen etenemiseen, että asuntomarkkinatilanteen ja yritystonttimyynnin kehittymiseen liittyen kuten edellä on kuvattu. Varovaisuuden periaatetta on vuosien 2024 ja 205 osalta esitetään muutettavaksi aikaisemmasta, johtuen siitä, että uusia maanmyyntejä ei yksinkertaisesti synny, johtuen siitä, että vanhatkin maa-alueet jäävät tällä hetkellä rakentumatta. Maanmyynnin kokonaispotentiaalista (=kaikki kaavoitetut tontit saadaan heti myytyä) huomioidaan vuosien 2024–2025 aikana 50 % ja vuosien 2026–2033 aikana 80 % talousohjelmassa.

Sitovat taloustavoitteet

Maanmyynnin ja maankäyttökorvausten kokonaistavoite kaudelle on reilut 20 miljoonaa euroa budjetoitujen kulujen jälkeen, johon sisältyy sopimus- ja maankäyttökorvausten osuus. Keskimäärin maanmyyntivoittotavoite on siten 4,8 miljoonaa euroa kaudella 2024–2027. Alemmassa taulukossa on pelkästään maanmyynnit ja ylemmässä taulukossa maankäyttökorvaukset ja maanmyynnit sekä hankekehitys -yksikön toimintakulut. Muut maanmyyntitulojen ja -käyttökorvausten tuottamisen kulut ovat kaupunkikehitys –palvelualueella edellä mainittujen palveluiden kuluissa.

Valtuustoon nähden sitova							
KÄYTTÖOMAISUUDEN NETTOMYYNTI JA MAANKÄYTTÖKORVAUKSET 1000 €	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	2025	2026	2027	Yht. 24-27
Toimintatuotot	9 989	5 964	4 580	5 392	5 496	6 080	21 548
Toimintakulut	-1 129	-492	-472	-476	-493	-503	-1 945
Toimintakate	8 860	5 472	4 108	4 916	5 003	5 577	19 603
muutos-%		-38,2 %	-24,9 %	19,7 %	1,8 %	11,5 %	
KÄYTTÖOMAISUUDEN NETTOMYYNTI 1000 €	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	2025	2026	2027	Yht. 24-27
Toimintatuotot	9 748	4 655	4 380	4 992	4 896	5 080	19 348
Toimintakulut	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	9 748	4 655	4 380	4 992	4 896	5 080	19 348
muutos-%		-52,2 %	-5,9 %	14,0 %	-1,9 %	3,8 %	

Kaupunkikehityksen palvelualueen käyttösuunnitelma

Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet

Lautakunnat päättävät talousarviota operatiivisemman tason käyttösuunnitelmista vuodelle 2024 helmikuun 2024 alussa. Lautakunnat päättävät käyttösuunnitelmista lopullisesti sen jälkeen, kun valtuusto on antanut talousarviossa niille strategiset tavoitteet sekä rahoitusresurssit. Käyttösuunnitelmassa lauta-/johtokunta asettaa avainalueille/vastuualueille muut kuin kuntalain tarkoittamat sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä jakaa valtuuston antamat taloudelliset resurssit avain-/vastuualueille. Käyttösuunnitelmaan sisällytetään myös mahdolliset tiedot lautakunnan alaisista kehitysinvestointeihin haetuista ja myönnettyistä määrärahoista sekä tiedot tärkeimmistä suoritteista palvelukokonaisuuksittain. Käyttösuunnitelmissa sovelletaan valtuustoaloitteesta esitettyä talousjaostossa 16.12.2021 § 39 määriteltyä pohjaa.

Lautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet 2024

(Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet 2024–2027)

Palvelualue	Valtuustoon nähden sitovat strategiset tavoitteet 2024-267	Päämäärä	Lautakuntaan nähden sitovat
KAUKE	Edistämme vähäpäästöistä rakentamista ja liikkumista elinkaari huomioiden	T1	1) Vähäpäästöistä rakentamista ja liikkumista edistetään koko suunnitteluprosessissa. 2) Kumppanuushakuihin sisällytetään vähähiilisyyskriteereitä. 3) Katujen ja puistojen materiaalit valitaan mahdollisimman pitkän elinkaaren omaavina päästöjen vähentämiseksi karsitun investointiohjelman mahdollistamissa puitteissa.
	Edistämme ympäristöystävällisen teknologian ja energian hyödyntämistä	T1	1) Jatkamme valaistuksen ja sen ohjauksen kehittämistä. 2) Huomioimme sähköautojen latauksen mahdollistamisen rakentamisen ohjaamisessa.
	Houkuttelemme kaupunkiin työpaikkoja synnyttäviä yrityksiä	J2	1) Proaktiivinen Invest-in markkinointi ja myyntikampanjat sekä sijoittumispalvelut erityisesti kärkialoille ja yritys- ja elinkeino-ohjelman tavoitteita tukevasti (sijoittumisia 2-4 yritystä) 2) Juuret Järvenpäässä viestintä (tavoite n. 1-2 yritystarinaa kuukaudessa)
	Kasvatamme perheasuntojen määrää vuosittain	J2	1) Kaavoitusohjelman mukaisille pientaloalueille suunnitellaan ja toteutetaan infrastruktuurit (Tempakanmäki, Kaunismetsä) 2) Edistetään perheasuntojen toteuttamista uusiin kerrostalokohteisiin.
	Keskustan ja ranta-alueiden kaupalliset palvelut parantuvat	J1	1) Ydinkeskustan ja ranta-alueiden kaupallisten mahdollisuuksien luonti, myynti ja markkinointi yrityksille. (tavoite: 2-3 uutta yritystoimijaa) 2) Kaupallisille palveluille soveltuvien tilojen tuottaminen kaavoituksessa ja hankekehityksessä (tavoite: KasvuHub -pilotti, OP-korttelin ja Bulevardin -korttelin kaupallisten palveluiden edistäminen)
	Pienennämme kaupunki-infran korjausvelkaa	J2	1) Kaupungin korjausvelkaohjelman noudattaminen investointikarsintojen mahdollistamissa puitteissa. 2) Vuosittain varattavien investointimäärärahojen kohdentaminen korjausrakentamiseen investointikarsintojen mahdollistamissa puitteissa.
	Resurssiviisauden tiekartan mukaiset toimenpiteet etenevät	T1	1) Päivitämme resurssiviisauden tiekartan toimenpidesuunnitelmat

Lautakuntaan nähden sitovat taloustavoitteet 2024–27

Kaupunkikehitys johto

Lautakuntaan nähden sitova

Kaupunkikehitys johto 1000 €	TP 2021	TP 2022	MKS 2023	KS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yht. 24-27	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	28	27	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	3	7	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	-962	-969	-330	-332	-346	-362	-366	-1 407	-3	0,8 %
Toimintakate	-932	-935	-330	-332	-346	-362	-366	-1 407	-3	0,8 %
<i>muutos-%</i>		0,3 %	-64,7 %	0,8 %	4,1 %	4,7 %	1,0 %			

Tarkemmat yksikkökohtaiset taloustiedot

Lautakuntaan nähden sitova

Kaupunkikehitys johto 1000 €	TP 2021	TP 2022	MKS 2023	KS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yht. 24-27	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	28	27	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Myyntituotot	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Maksutuotot	8	3	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	20	20	0	0	0	0	0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön	3	7	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	-962	-969	-330	-332	-346	-362	-366	-1 407	-3	0,8 %
Henkilöstökulut	-596	-547	-155	-164	-170	-173	-176	-682	-9	5,7 %
Palvelujen ostot	-298	-336	-147	-154	-160	-169	-169	-653	-7	4,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14	-10	-14	-4	-4	-8	-8	-25	11	-74,3 %
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-54	-77	-13	-10	-12	-12	-12	-47	3	-21,6 %
Toimintakate	-932	-935	-330	-332	-346	-362	-366	-1 407	-3	0,8 %
<i>muutos-%</i>		0,3 %	-64,7 %	0,8 %	4,1 %	4,7 %	1,0 %			

Merkittävät muutokset vuosien välillä

Toimintakatteessa (Toimintatuotot+VOK-Toimintakulut) ei tapahdu vuoteen 2023 nähden suurta muutosta, johtuen siitä että kuluja ei ole juurikaan budjetoitu enempää, kuin menneelle vuodelle. Vasta suunnitelmakauden loppupuolella vuonna 2027 syntyy eroa 34 t€ vuoteen 2024 nähden. Merkittävimmät nousut ovat palkoissa ja palvelujen ostoissa.

Henkilötyövuodet

Kaupunkikehitys johto (Kauke esikunta)	HTV 2023	HTV 2022	Muutos (lkm)	Muutos-%
1862000 Kaupunkikehitys johto	1,0		1,0	100,0 %
18620000 Kaupunkikehitys esikunta		4,5	-4,5	-100,0 %
18620010 Palvelupiste		3,7	-3,7	-100,0 %
18620020 Pysäköinninvalvonta		2,0	-2,0	-100,0 %
Kaikki yhteensä	1,0	10,2	-9,2	-200 %

Merkittävät muutokset ja näkymä talousarviovuodelle

Esikunnan, palvelupisteen ja pysäköinninvalvonnan henkilöstö siirtyivät palvelualuejohtajaa lukuun ottamatta vuoden 2023 alusta lukien konsernipalveluihin. Kaupunkikehitys esikunnan tilalle perustettiin kustannuspaikka Kaupunkikehitys johto.

Yritys- ja elinkeinopalvelut

Lautakuntaan nähden sitova

Yritys- ja elinkeinopalvelut 1000 €	TP 2021	TP 2022	MKS 2023	KS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yht. 24-27	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-933	-705	-801	-783	-833	-862	-869	-3 347	19	-2,3 %
Toimintakate	-923	-696	-801	-783	-833	-862	-869	-3 347	19	-2,3 %
<i>muutos-%</i>		-24,6 %	15,1 %	-2,3 %	6,5 %	3,5 %	0,8 %			

Tarkemmat yksikkökohtaiset taloustiedot

Lautakuntaan nähden sitova

Yritys- ja elinkeinopalvelut 1000 €	TP 2021	TP 2022	MKS 2023	KS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yht. 24-27	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-933	-705	-801	-783	-833	-862	-869	-3 347	19	-2,3 %
Henkilöstökulut	-444	-290	-309	-330	-341	-347	-354	-1 373	-21	6,7 %
Palvelujen ostot	-452	-374	-443	-418	-438	-461	-461	-1 779	25	-5,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	-1	-7	-4	-4	-4	-4	-14	3	-46,1 %
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-35	-41	-43	-31	-50	-50	-50	-181	12	-27,2 %
Toimintakate	-923	-696	-801	-783	-833	-862	-869	-3 347	19	-2,3 %
<i>muutos-%</i>		-24,6 %	15,1 %	-2,3 %	6,5 %	3,5 %	0,8 %			

Merkittävät muutokset vuosien välillä

Toimintakate (Toimintatuotot+VOK-Toimintakulut) on parantunut vuoteen 2023 nähden 18 T€.

Toimintatuottoja avainalueella ei ole johtuen vuoden 2023 alusta toteutetusta organisaatiomuutoksesta, jossa asumisen kokonaisuus siirrettiin Yhdyskuntasuunnittelun, ympäristön ja asumisen kehittämisen avainalueelle.

Toimintamenot ovat laskeneet vuoteen 2023 nähden saman verran, kuin toimintakate 18 T€:lla johtuen säästötavoitteista muun muassa palveluiden ostoissa.

Henkilötyövuodet

Yritys- ja elinkeinopalvelut	HTV 2023	HTV 2022	Muutos (lkm)	Muutos-%
1862010 Yritys- ja elinkeinopalvelut	2,3	4,1	-1,8	-44,1 %
Kaikki yhteensä	2,3	4,1	-1,8	-44 %

Merkittävät muutokset ja näkymä talousarviovuodelle

Vuoden 2022 aikana organisaatiomuutoksen takia avainalueelta siirtyi noin 2 htv:tä maanmyynti ja hankekehitys yksikköön (2023 alusta lukien hankejohto- ja maanmyynti). Yritys- ja elinkeinopalveluiden kokonaisuudessa on vuoden 2024 alussa täyttämättä 1 htv.

Yhdyskuntasuunnittelu-, ympäristö ja asumisen kehittäminen

Lautakuntaan nähden sitova

Yhdyskuntasuunnittelu-, ympäristö ja asumisen kehittäminen 1000 €	TP 2021	TP 2022	MKS 2023	KS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yht. 24-27	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	2 151	2 302	2 077	1 712	1 706	1 597	1 597	6 614	-365	-17,6 %
Valmistus omaan käyttöön	59	109	50	50	50	50	50	200	0	0,0 %
Toimintakulut	-5 103	-5 210	-5 808	-5 342	-5 368	-5 612	-5 858	-22 181	466	-8,0 %
Toimintakate	-2 893	-2 799	-3 680	-3 579	-3 612	-3 965	-4 211	-15 367	101	-2,7 %
<i>muutos-%</i>		-3,2 %	31,5 %	-2,7 %	0,9 %	9,8 %	6,2 %			

Tarkemmat yksikkökohtaiset taloustiedot

Lautakuntaan nähden sitova

Yhdyskuntasuunnittelu-, ympäristö ja asumisen kehittäminen 1000 €	TP 2021	TP 2022	MKS 2023	KS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yht. 24-27	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	2 151	2 302	2 077	1 712	1 706	1 597	1 597	6 614	-365	-17,6 %
Myyntituotot	43	83	10	10	10	10	10	40	0	0,0 %
Maksutuotot	295	287	247	247	247	247	247	990	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	507	593	450	450	450	450	450	1 800	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	1 306	1 339	1 370	1 005	999	890	890	3 784	-365	-26,6 %
Valmistus omaan käyttöön	59	109	50	50	50	50	50	200	0	0,0 %
Toimintakulut	-5 103	-5 210	-5 808	-5 342	-5 368	-5 612	-5 858	-22 181	466	-8,0 %
Henkilöstökulut	-2 114	-2 016	-2 188	-2 211	-2 211	-2 427	-2 673	-9 522	-23	1,1 %
Palvelujen ostot	-2 332	-2 501	-2 910	-2 907	-2 912	-2 938	-2 938	-11 695	3	-0,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22	-24	-18	-19	-19	-20	-20	-76	0	2,2 %
Muut toimintakulut	-636	-669	-692	-205	-227	-228	-228	-888	487	-70,3 %
Toimintakate	-2 893	-2 799	-3 680	-3 579	-3 612	-3 965	-4 211	-15 367	101	-2,7 %
<i>muutos-%</i>		-3,2 %	31,5 %	-2,7 %	0,9 %	9,8 %	6,2 %			

Merkittävät muutokset vuosien välillä

Toimintakate (Toimintatuotot+VOK-Toimintakulut) toteutuu vuoteen 2023 nähden 100 T€ parempana.

Toimintatuotot ovat laskeneet 365 T€ vuoteen 2023 nähden johtuen Y-säätiön kanssa yhteistyössä toteutetun erillisosakkeiden välivuokrauksen päättämisestä. Toimintatuottoja poistui välivuokrauksen päättämisessä 540 T€ ja toimintakuluja sama summa.

Ilmaston ja ympäristön yksikköön saatiin lisämääräraha 67 T€ johtuen Keski-Uudenmaan Ympäristökeskuksen yhteistoimintakorvausten korotuksista. Lisäksi maakauppasopimusten siirtomaksuja (toimintatuotto) on budjetoitu 175 T€:lla vuodelle 24. Toimintakuluissa on otettu huomioon kuluja vähentävästi 60 T€ henkilöstökuluissa tuottomenetyksen kompensoimiseksi. Yhteensä toimintakulut alenivat 466 T€ vuoteen 2023 nähden.

Henkilötyövuodet

Yhdyskuntasuunnittelu-, ympäristö ja asumise	HTV 2023	HTV 2022	Muutos	
			(lkm)	Muutos-%
18620200 Yhdyskuntasuunnittelun yhteinen	4,0	3,4	0,6	18,7 %
18620210 Kaavoitus	6,7	8,0	-1,3	-16,2 %
18620220 Liikenne	3,0	3,0	0,0	0,0 %
18620230 Maankäyttö- ja karttapalvelut	17,8	17,7	0,0	0,1 %
18620240 Ilmasto ja ympäristö	1,5	0,1	1,3	895,0 %
18620250 Asumisen kehittäminen	0,3	0,3	0,0	0,0 %
Kaikki yhteensä	33,3	32,6	0,7	898 %

Merkittävät muutokset ja näkymä talousarviovuodelle

Eläköitymisiä on tulossa 2 henkilön osalta. Tehtävien täytössä on käytettävä tarveharkintaa säästöjen takia. Vuodelle 24 on palkattu 5 määräaikaista henkilöä, joko projekteihin, tai sijaiseksi.

Kaupunkitekniikan -palvelut

Lautakuntaan nähden sitova

Kaupunkitekniikan-palvelut 1000 €	TP 2021	TP 2022	MKS 2023	KS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yht. 24-27	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	780	663	714	614	614	614	614	2 458	-100	-14,0 %
Valmistus omaan käyttöön	925	1 109	1 069	1 069	1 069	1 069	1 069	4 276	0	0,0 %
Toimintakulut	-7 918	-8 078	-8 116	-7 418	-7 545	-7 643	-7 673	-30 279	698	-8,6 %
Toimintakate	-6 213	-6 307	-6 333	-5 735	-5 862	-5 959	-5 989	-23 545	598	-9,4 %
<i>muutos-%</i>		1,5 %	0,4 %	-9,4 %	2,2 %	1,7 %	0,5 %			

Tarkemmat yksikkökohtaiset taloustiedot

Lautakuntaan nähden sitova

Kaupunkitekniikan-palvelut 1000 €	TP 2021	TP 2022	MKS 2023	KS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yht. 24-27	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	780	663	714	614	614	614	614	2 458	-100	-14,0 %
Myyntituotot	731	646	640	540	540	540	540	2 160	-100	-15,6 %
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	17	16	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	32	0	74	74	74	74	74	297	0	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	925	1 109	1 069	1 069	1 069	1 069	1 069	4 276	0	0,0 %
Toimintakulut	-7 918	-8 078	-8 116	-7 418	-7 545	-7 643	-7 673	-30 279	698	-8,6 %
Henkilöstökulut	-1 694	-1 670	-2 019	-1 627	-1 684	-1 714	-1 749	-6 774	392	-19,4 %
Palvelujen ostot	-5 459	-5 604	-5 293	-4 965	-5 006	-5 050	-5 043	-20 064	328	-6,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-615	-596	-560	-583	-594	-616	-618	-2 413	-23	4,1 %
Avustukset	17	16	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-150	-208	-199	-213	-217	-217	-217	-863	-14	7,2 %
Toimintakate	-6 213	-6 307	-6 333	-5 735	-5 862	-5 959	-5 989	-23 545	598	-9,4 %
<i>muutos-%</i>		1,5 %	0,4 %	-9,4 %	2,2 %	1,7 %	0,5 %			

Merkittävät muutokset vuosien välillä

Toimintakate (Toimintatuotot+VOK-Toimintakulut) paranee vuoteen 2023 nähden noin 600 T€.

Toimintatuotot ovat laskeneet 100 T€ vuoteen 2023 nähden johtuen maankaatopaikkatuotoista, joita alennettiin vuosille 24–27 vuosittain 100 T€.

Toimintakulut laskevat vuoteen 2023 nähden noin 700 T€:lla johtuen henkilöstökulujen säästöistä reilut 390 T€ sis.sivukulut, säästöt urakoissa ja palveluiden ostoissa reilut 300 T€.

Henkilötyövuodet

Kaupunkitekniikan-palvelut	HTV 2023	HTV 2022	Muutos	
			(lkm)	Muutos-%
18620300 Kaupunkitekniikka yhteiset	2,6	2,0	0,6	32,3 %
18620310 Suunnittelupalvelut	4,9	5,9	-1,0	-17,4 %
18620320 Rakentamispalvelut	8,0	7,7	0,3	3,7 %
18620330 Infran ylläpito- ja huoltopalvelut	6,0	6,1	-0,1	-1,4 %
Kaikki yhteensä	21,5	21,7	-0,2	17 %

Merkittävät muutokset ja näkymä talousarviovuodelle

Suunnittelupalveluiden projektipäällikkö, infran ylläpidon projektipäällikkö, hankinta-asiantuntija sekä rakentamispalveluissa asentajan tehtävä ovat olleet täyttämättä vuoden 2023 aikana. Vuoden 2024 aikana on tarkoitus palkata eläköityvän tiemestarin tilalle kunnossapitovalvoja.

Rakennusvalvonnan -palvelut

Lautakuntaan nähden sitova

Rakennusvalvonnan-palvelut 1000 €	TP 2021	TP 2022	MKS 2023	KS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yht. 24-27	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	1 033	848	861	461	861	861	861	3 044	-400	-46,5 %
Valmistus omaan käyttöön	44	8	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-783	-764	-931	-705	-824	-851	-854	-3 234	227	-24,3 %
Toimintakate	295	92	-70	-244	37	10	7	-190	-173	246,2 %
<i>muutos-%</i>		-68,8 %	-176,6 %	246,2 %	-115,1 %	-74,1 %	-23,9 %			

Tarkemmat yksikkökohtaiset taloustiedot

Lautakuntaan nähden sitova

Rakennusvalvonnan-palvelut 1000 €	TP 2021	TP 2022	MKS 2023	KS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yht. 24-27	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	1 033	848	861	461	861	861	861	3 044	-400	-46,5 %
Myyntituotot	108	108	111	111	111	111	111	444	0	0,0 %
Maksutuotot	925	741	750	350	750	750	750	2 600	-400	-53,3 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	44	8	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-783	-764	-931	-705	-824	-851	-854	-3 234	227	-24,3 %
Henkilöstökulut	-586	-551	-630	-472	-591	-602	-614	-2 280	158	-25,0 %
Palvelujen ostot	-149	-177	-234	-170	-170	-185	-175	-701	64	-27,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	0	-9	-7	-7	-9	-9	-32	2	-16,9 %
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-45	-36	-59	-55	-55	-55	-55	-221	4	-6,4 %
Toimintakate	295	92	-70	-244	37	10	7	-190	-173	246,2 %
<i>muutos-%</i>		-68,8 %	-176,6 %	246,2 %	-115,1 %	-74,1 %	-23,9 %			

Merkittävät muutokset vuosien välillä

Toimintakate (Toimintatuotot+VOK-Toimintakulut) heikkenee vuoteen 2023 nähden 174 T€.

Toimintatuotto odotukset laskevat 400 T€ vuodelle 2024 johtuen rakennusalan heikosta tilanteesta (aloituksia vähemmän, joka heijastuu myönnettyihin lupiin). Toimintakuluissa henkilöstökulut ovat laskeneet noin 158 T€ johtuen toimintatuottokompensaatioista (työpanoksen kohdentaminen hankkeisiin ja Hyvinkäälle) ja lisäksi palveluiden ostot ja muut toimintakulut yhteensä 68 T€.

Henkilötyövuodet

Rakennusvalvonnan-palvelut	HTV 2023	HTV 2022	Muutos (lkm)	Muutos-%
18620400 Rakennusvalvonta	9,4	9,5	-0,1	-0,7 %
Kaikki yhteensä	9,4	9,5	-0,1	-1 %

Merkittävät muutokset ja näkymä talousarviovuodelle

Lupainsinööriä ei rekrytoida vuodelle 2024.

Hankejohto- ja maanmyynti

Lautakuntaan nähden sitova

Käyttöomaisuuden nettomyynti 1000 €	TP 2021	TP 2022	MKS 2023	KS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yht. 24-27	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	12 022	9 989	4 514	4 580	5 392	5 496	6 080	21 548	66	1,5 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	-601	-1 129	-1 348	-472	-476	-493	-503	-1 945	876	-65,0 %
Toimintakate	11 421	8 860	3 166	4 108	4 916	5 003	5 577	19 603	942	29,7 %
<i>muutos-%</i>		-22,4 %	-64,3 %	29,7 %	19,7 %	1,8 %	11,5 %			

Tarkemmat yksikkökohtaiset taloustiedot

Lautakuntaan nähden sitova

Käyttöomaisuuden nettomyynti 1000 €	TP 2021	TP 2022	MKS 2023	KS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yht. 24-27	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	12 022	9 989	4 514	4 580	5 392	5 496	6 080	21 548	66	1,5 %
Myyntituotot	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	1 191	197	309	200	400	600	1 000	2 200	-109	-35,3 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	10 831	9 791	4 205	4 380	4 992	4 896	5 080	19 348	175	4,2 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	-601	-1 129	-1 348	-472	-476	-493	-503	-1 945	876	-65,0 %
Henkilöstökulut	0	-457	-372	-396	-410	-417	-426	-1 648	-24	6,5 %
Palvelujen ostot	-287	-498	-970	-71	-61	-70	-72	-273	900	-92,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4	-2	-4	-4	-4	-4	-4	-14	0	0,0 %
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-310	-173	-2	-2	-2	-2	-2	-9	0	0,0 %
Toimintakate	11 421	8 860	3 166	4 108	4 916	5 003	5 577	19 603	942	29,7 %
<i>muutos-%</i>		-22,4 %	-64,3 %	29,7 %	19,7 %	1,8 %	11,5 %			

Merkittävät muutokset vuosien välillä

Toimintakate (Toimintatuotot+VOK-Toimintakulut) paranee vuoteen 2023 nähden reilut 940 T€. Toimintakulut pienenevät 876 T€ vuoteen 2023 nähden johtuen siitä, että pilaantuneita maa-alueita ei odoteta löytyvän kuluvaan vuoteen aikana merkittävässä määrin. Kuluihin on näin ollen budjetoitu normaalit henkilöstökulut, sekä palveluiden ostot ja muut tarvittavat kustannukset. Maanmyyntejä on odotettavissa vuodelle 2024 hieman edellistä vuotta enemmän.

Henkilötyövuodet

Käyttöomaisuuden nettomyynti	HTV 2023	HTV 2022	Muutos (Ikm)	Muutos-%
18625000 Käyttöomaisuuden nettomyynti	4,0	4,0	0,0	0,9 %
Kaikki yhteensä	4,0	4,0	0,0	1 %

Merkittävät muutokset ja näkymä talousarviovuodelle

Merkittäviä muutoksia ei ole odotettavissa vuoden 2024 aikana.

Hyvinvointi ja turvallisuussuunnitelman tavoitteet

Palvelualue	Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tavoitteet 2022-25	Toimenpiteet 2024
KAUKE	Hyvinvoinnin ja turvallisuuden näkökulmat tulevat huomioiduksi rakennetun ympäristön suunnittelussa ja toteutuksessa.	1) ☐ Alouden raamit investointeihin ja kunnossapitoon määrittävät mm. toteutetaanko pyöräilyn kehittämissuunnitelmaa. Mannilantie pyöräilyjärjestelyiden toteutus. 2) ☐ Ainolan aluekeskusta toteutetaan sille asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Keskeisten liikenneturvallisuustoimenpiteiden tunnistaminen ja huomioiminen toiminnassa. Pyöräilyn kehittämissuunnitelman toimenpiteiden edistäminen taloudellisten mahdollisuuksien mukaan. 3) Viranomaistyötä kehitetään edelleen ☐
	Kestävä liikkuminen lisääntyy	4) ☐ Kehittyvä keskusta työssä hyödynnetään haastekimpputyön tuloksia teemassa viherryttäminen, jossa lisätään keskustan alueelle biodiversiteettiä, tarkastellaan viherverkostojen riittävyys ja taskupuistoja. Tavoitteena on laajempi viherryttämisen suunnitelma. 1) Liikenneturvallisuussuunnitelman päivitys 2) Asunalueiden nopeusrajoitusten alentaminen katusaneerausten yhteydessä. 3) Pyöräilyn kehittämissuunnitelmaan liittyen Sahankaaren rakentaminen.
	Kuntalaisilla on mahdollisuus monimuotoiseen asumiseen, työhön ja yrittäjyyteen	1) Varmistetaan monipuolinen ja tarkoituksenmukainen asuntotuotanto sujuvien asumisen ketjujen toteutumiseksi. Asemakaavoituksessa ja suunnittelun yhteydessä huomioidaan monipuolinen hallintamuotojakauma kaikilla asuinalueilla. Jatketaan poikkihallinnollista yhteistyötä ikääntyneiden ja nuorten asumisessa. 2) Yritys- ja elinkeino-ohjelman mukaisesti edistetään työvoiman saatavuutta sekä yritysten käynnistymistä, kansainvälistymistä ja kasvua.

Resurssiviisauden tavoitteet

Teema	Tavoitetilat 2030	Vastuutaho	Toimintaperiaatteet	Toimenpiteet 2024
Energia, materiaalit ja kulutus	Energiantuotanto on fossiilitonta ja hiilineutraalia. Uudisrakennukset toteutetaan uusiutuvia energialähteitä hyödyntäen. Vähähiiliset lämmitysratkaisut ovat merkittävältä osin korvanneet öljylämmityksen.	Kauke	<ul style="list-style-type: none"> Kannustetaan taloyhtiöitä ja pientaloasujia ympäristöystävällisiin lämmitysratkaisuihin. 	Hyödynnetään vuonna 2023 tehdyn öljylämmityksen pientalokyselyn tuloksia ja määritellään toimenpiteet taloyhtiöiden ja pientaloasujien kannustamiseksi ympäristöystävällisiin ja vähähiilisiin energiamuotoihin siirtymiseen.
	Järvenpää on energiatehokkuuden edelläkävijä.	Kauke	<ul style="list-style-type: none"> Edistetään kaupungin energiatehokkuussopimuksen 2017-2025 toteutumista ja sitoudutaan edelleen energiatehokkuuteen sopimuskauden jälkeen. 	Suurpainenaatriumlampput korvataan led-polttimoilla. Katuvalokeskusten sulakkeiden alentaminen.
	Järvenpäässä toimitaan kiertotalouden periaatteiden mukaisesti.	1-2) Kauke, 2) Opka, Hyvo, Konpa, Tilaomistus	<ul style="list-style-type: none"> Pyritään materiaalitehokkuuteen, jätteen vähentämiseen ja kierrätykseen aktiivisesti kaikilla kaupungin toimialoilla. Kehitetään kierrätysmahdollisuuksia ja kannustetaan asukkaita jätteen määrän vähentämiseen. 	<ol style="list-style-type: none"> Määritellään toimenpiteet jätemäärän vähentämiseksi ja jätemäärän seurannan kehittämiseksi. Järjestetään jäteneuvontaa henkilökunnalle.
Kaupunkirakenne ja liikkuminen	Järvenpää on yhdyskuntarakenteeltaan eheä ja raideliikenteeseen vahvasti tukeutuva seudullinen	Kauke	<ul style="list-style-type: none"> Uusi asuinrakentaminen ja työpaikat suunnitellaan täydentämään ja jatkamaan olemassa olevaa 	Kaavoituksessa kehitetään ilmastovaikutusten arviointia.
	Järvenpäässä on laaja ja yhtenäinen viheralueverkosto. Virkistysalueet ovat kaikkien asukkaiden helposti saavutettavissa.	Kauke	<ul style="list-style-type: none"> Viheralueverkostoa ja ulkoilureittejä kehitetään suunnitellusti. 	Tempakanmäen ja Seutulan varikkoalueen asemakaavoituksessa ja suunnittelussa säilytetään ja lisätään monipuolisesti viheralueita.
	Liikkuminen on vähäpäästöistä ja perustuu älykkääseen liikennejärjestelmään. Järvenpää on aito pyöräilykaupunki.	Kauke	<ul style="list-style-type: none"> Kaupunki pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan raideliikenteen palvelutason paranemiseen ja vuorotarjonnan lisäämiseen. Kaupunki vähentää maankäytön ja liikenteen suunnittelullaan asukkaiden autoriippuvuutta ja kannustaa vähäpäästöiseen liikkumiseen. Joukkoliikenteen tavoite on palvella niin, että omaan autoon sitoutuva kulkeminen ei ole tarpeen Järvenpäässä. Pyöräily ja jalankulun olosuhteita parannetaan ja pyöräilyverkkoa kehitetään pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman mukaisesti. 	<p>Keskusta-alueen pysäköinnin maksullisuuden kehittäminen.</p> <p>Pyöräilyn kehittämissuunnitelman toimenpiteiden edistäminen taloudellisten mahdollisuuksien mukaan.</p>

	Liikkumista tukeva, esteetön, viihtyisä ja turvallinen kaupunkiympäristö edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.	Kauke	<ul style="list-style-type: none"> • Liikenneturvallisuustyötä tehdään aktiivisesti. Liikkuminen on turvallista kaikilla kulkumuodoilla ja kaikille liikkujille. • Virkistysalueita ja lähipuistoja ylläpidetään ja kehitetään ympäristönäköt huomioiden. • Julkisen rakentamisen hankkeissa varmistetaan esteetön, viihtyisä ja turvallinen kaupunkiympäristö lähiympäristösuunnittelulla. • Viherrakentaminen ks. Ympäristön tila - Ilmastonmuutokseen varautuminen 	Katualueiden reuna-alueiden leikkuiden harventamisella ja hoitoluokitusten muutoksilla turvallisuus huomioiden mahdollistetaan luonnonkasvien kukoistus. Tarkastellaan mahdollisia tulevia niittyalueita ja mahdollisia metsitettäviä alueita.
Tietoisuus ja yhteistyö	Järvenpään kaupunki tunnetaan resurssiviisaana toimijana. Kaupunki toimii esimerkkinä ilmasto- ja ympäristötyössä.	Kauke	<ul style="list-style-type: none"> • Hiilineutraaliustavoite tiedostetaan kaikessa kaupungin toiminnassa ja tavoitetta kohti pyritään aktiivisesti. Kehitetään kaupungin ympäristöjärjestelmää kohti ISO 14001:stä vastaavaa järjestelmää. • Ollaan aktiivisesti mukana seudullisessa yhteistyössä ilmastotavoitteiden edistämiseksi. • Kaupunki viestii resurssiviisaista hankkeistaan ja toimista kestävän kehityksen edistämiseksi. 	Ympäristöministeriön rahoittamassa kehittämisshankkeessa etsitään toimintatapoja ilmastotavoitteiden toimeenpanon ja sitoutumisen vahvistamiseksi. Viestitään aktiivisesti (8 nostoa resurssiviisaudesta vuoden aikana)
	Ympäristöteot ovat luonteva osa kaikkien arkea. Ilmastoviisas asuminen ja liikkuminen on helppoa.	Kauke, Konpa	<ul style="list-style-type: none"> • Kaupunki opastaa asukkaita ja kaupungin kiinteistöjen käyttäjiä resurssiviisaiden toimintatapojen ja ratkaisujen lisäämiseksi. 	Kehitetään toimintatapoja, joilla otetaan kaupunkilaiset mukaan ja kannustetaan ja toimitaan asukkaiden kanssa säännöllisesti.
Ympäristön tila	Järvenpää on ilmastokestävä kaupunki.	Kauke	<ul style="list-style-type: none"> • Muuttuvaan ilmastoon ja sään ääri-ilmiöihin varaudutaan kaikessa kaupungin suunnittelussa ja toiminnassa. 	Puita suositaan ja olemassa olevaa puustoa säilytetään miellyttävän pienilmaston luomiseksi, varjostuksen luomiseksi ja luonnonmukaisen hulevesien hallinnan mahdollistamiseksi.
	Luonnon monimuotoisuuden säilymiseen panostetaan ja elinvoimainen kaupunkiluonto on turvattu.	Kauke	<ul style="list-style-type: none"> • Luonnon monimuotoisuutta vaalitaan ja edistetään huolellisella suunnittelulla ja säilyttämällä laajoja yhtenäisiä kaupunkimetsäalueita. Luonnonsojelualueiden pinta-ala säilyy tai lisääntyy. 	Hoidetaan puistometsiä luonnonmonimuotoisuutta edistäen sekä siten, että luontaista puiden lisääntymistä mahdollistetaan, ja istutetaan metsikkötaimia tai puun siemeniä.
	Tuusulanjärven sekä pienvesien ja pohjavesien tila on hyvä. Tuusulanjärvi on kaupunki- ja luonnonympäristön ydin.	Kauke	<ul style="list-style-type: none"> • Tuusulanjärven tilan parantamiseen panostetaan. Kokonaisvaltainen hulevesien hallinta on osa kaupunkialueidensuunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa. Hulevesien hallintaa toteutetaan Järvenpään hulevesisuunnitelman mukaisesti. 	Tuusulanjärvi- hankkeella parannetaan järven tilaa. Mahdollisen hulevesitaksan valmistelu. Hulevesien huomioiminen rakennusjärjestyksen uusimisessa. Käynnistetään Loutiojan jatkohanke. Kartanon seudun asemakaavassa valmistellaan hulevesirakenteet. Lain mukaan laadittava tulvariskien arviointi vuoden 2024 aikana.

Investoinnit

Käyttösuunnitelmien investointitaulukot eivät sisällä valtuuston edellyttämiä karsintoja. Karsintaehdotukset ovat lautakuntien käsittelyssä ja lausuttavina helmikuun 2024 alussa, josta ne etenevät kaupunginhallitukseen ja valtuustoon. Hanketasoiset investointitaulukot täsmentyvät valtuuston 4.3.2024 päätöksen mukaisesti ja ne tuodaan lautakuntien käsittelyyn kevään kokouksissa.

Irtaimistoinvestoinnit hankkeittain

Palvelualue	Hanke netto 1000 €	TPE 23	INV 24	INV 25	INV 26	INV 27
	Mittauskaluston päivitys 4G-verkkoa tukeviin laitteisiin			58		
Kauke Summa		0	58			

ICT / muut pitkävaikutteiset investoinnit hankkeittain

ICT ja muiden pitkävaikutteisten investointien seuranta ja raportointivastuu siirtyi konsernipalveluihin vuoden 2023 alusta.

Muut investoinnit

Maanosto ja -myynti

Maanmyynteihin ja ostoihin ohjelmoidaan suunnitellut tonttien myynnit sekä alueiden lunastukset. Ostoihin budjetoidaan myös mahdolliset kaupungin omistamien rakennusten purut, mikäli purku kiinteistökehityksen nostaa tontin myyntikelpoisuutta.

Valtuustoon nähden sitova

1000 euroa	TPE 23	INV 24	INV 25	INV 26	INV 27	Summa 24-27
Maanmyynti	-860	-773	-881	-864	-896	-3 414
Maanosto	2 600	1 200	2 800	2 300	1 900	8 200
Netto	1 740	427	1 919	1 436	1 004	4 786

Kunnallistekniikan rakentaminen

Kunnallistekniikan investointiohjelma on jaettu olevan kunnallisteknisen infrastruktuurin kuten katujen, puistojen ja yleisten alueiden korjausinvestointeihin ja uusien alueiden investointeihin. Määrärahat on esitetty alueittain/hankkeittain. Uusien alueiden rakentamiseen liittyy maanmyyntituloja alueiden valmistumisen edetessä.

Valtuustoon nähden sitova						
Hankkeet /kunnallistekniikka 1000 €	TPE 23	INV 24	INV 25	INV 26	INV 27	Ohjelma 24-27
Uudet alueet	8 392	10 222	5 620	6 825	5 565	28 232
Asuminen	5 245	5 660	1 045	1 750	2 940	11 395
Alhotien alue	10					
Lepola III + Maamiehenkadun alue					690	690
Lepola IV	285					
Pajalanpiha	820	700		100		800
Seutulan alue			500	650		1 150
Haarajoen asemanseutu					600	600
Terholan pientaloalue				500		500
Lehmustien pientalotontit	2 330					
Ainolan aluekeskus	1 800	1 560	-255	-700	700	1 305
Sisäiset tulot	-300	-70	-590			-660
Ulkoiset tulot			-700	-700	-660	-2 060
Menot	2 100	1 630	1 035		1 360	4 025
Ainolan läntiset alueet Asemakylä					400	400
Ainolan aluekeskus eteläisemmät osat (Kaurismetsä)			300	900	250	1 450
Idänpääntien alue (Isonkydön asuinalue)						
Jalostettavat kiinteistöt (Stenbacka)		400				400
Länsi-Ristinummi, Aseman seutu				300	300	600
Länsi-Ristinummi, Kulttuuripelto						
Annitädinkylä		3 000	500			3 500
Yritysalueet	200	1 296	1 300	1 300	750	4 646
Jampan keskus, Mahlapolku			300	300		600
Pietilän Yritysalue	200	1 296				1 296
Mikonkorven teollisuusalueet			1 000	1 000	750	2 750
Sisäiset tulot			-500	-500	-250	-1 250
Menot			1 500	1 500	1 000	4 000
Liikenne		1 794	1 800	2 400	300	6 294
Laurilantien varsi/pohjoispuoli						
Psl-Rki lisäraide		1 794	1 000	1 600		4 394
Väylän ja Elyn yhteiset hankkeet 2024-2032			800	800	300	1 900
Puistot						
Rantapuisto						
Ympäristö	1 918	1 047	1 050	950	1 150	4 197
Haarajoen pato, kalaportaat	20	97				97
Ulkoiset tulot		-90				-90
Menot	20	187				187
Haarajoen silta (jalankulku joen yli, tuleva kaava)		50	100			150
Ulkoiset tulot			-50			-50
Menot		50	150			200
Maankaatopaikan laajennus, uusi alle	50		50	50	50	150
Yleisten alueiden viimeistely	477	300	300	300	300	1 200
Hulevesirakenteet	556	200	200	200	200	800
Kunnallistekniikan jakamaton määräraha	515	200	200	200	300	900
Pilaantuneet maa-alueet, yleiset alueet	300	200	200	200	300	900
Suunnittelu	1 029	425	425	425	425	1 700
Kunnallistekniikan suunnittelu	1 029	425	425	425	425	1 700

Infran peruskorjaus	6 721	5 827	4 425	3 345	3 535	17 132
Asuminen		367				367
Kaupungintalon alue (Rock)						
Sävelpuisto		367				367
Yritysalueet	68					
Wärtsilän teollisuusalue	68					
Kadunpito	4 129	3 755	2 530	1 440	1 730	9 455
Keskustan kehittäminen	1 890		1 100			1 100
Pajalantie väli Myllytie-Kaskitie						
Ammattikoulunkadun jatke						
Katujen peruskorjaus	1 739	900	900	900	1 220	3 920
Asfalttipäällysteiden uusiminen	500	500	530	540	510	2 080
Sahankaari		415				415
Sibeliuksenväylä		1 940				1 940
Liikenne	630	530	530	530	630	2 220
Liikenneturvallisuus	70	70	70	70	70	280
Liikennevalojen uusiminen	30	30	30	30	30	120
Viitoituksen uusiminen	30	30	30	30	30	120
Pyöräilyn kehittäminen	500	400	400	400	500	1 700
Valaistus	50	50				50
Katuvalojärjestelmän uusiminen	50	50				50
Puistot	576	210	210	220	220	860
Puistot	393	210	210	220	220	860
Vanhankylänniemi (KEHITTÄMISOHJELMA)	183					
Ympäristö	529	490	730	730	530	2 480
Keskusta-alueen viheralueiden ja kaukokuivatusalueiden ylläpito	59	30	30	30	30	120
Katuvalaistus, elohopealamppujen vaihtaminen	460	460	700	700	500	2 360
Venelaitureiden korjaus (Vanhankylänniemi)	10					
Suunnittelu	739	425	425	425	425	1 700
Kunnallistekniikan suunnittelu	739	425	425	425	425	1 700
Kaikki yhteensä	15 113	16 049	10 045	10 170	9 100	45 364

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet koostuvat suunnitelluista osakkeiden ja osuuksien merkitsemisestä tai kaupungin omistamien osakkeiden myynneistä. Osakemenoksi kirjataan myös esimerkiksi Koy Järvenpään Terveystalon lainanlyhennysten rahastoitava osuus.

Valtuustoon nähden sitova

Kohteet netto 1000 euroa	TPE 23	INV 24	INV 25	INV 26	INV 27
Koy Järvenpään Terveystalo	1 155	1 585	1 585	1 585	1 585
Perheläyhtiöt / Koy Järvenpään Liiketalo	-3 719				
Koy Ainolan pysäköinti	3 955	304	374	404	452
Saunakallion ostoskeskuksen osakkeiden osto		340			
Kaikki yhteensä	1 391	2 229	1 959	1 989	2 037